

EMOTICONS

ALS UNIVERSELE TAAL

Een lach en een traan

Emoticons, afbeeldingen of combinaties van leestekens die emoties weergeven, hebben dit decennium via e-mail en sms definitief een plaats in onze taal veroverd. Het begon met een smiley in de jaren 1950, maar het einde is nog niet in zicht. Als u de bovenstaande boodschappen niet begrijpt, bent u niet meer mee. :-)
Maar geen nood, er bestaan intussen al woordenboeken voor sms- en internet-taal. :-> (jap)

zaak afdoen als fouten van de dopinglabs in Gent en Keulen, maar die weigerden de zwarte piet en het Wada zag zich verplicht de epotest te verfijnen en betaalde Beke schadevergoeding.

De betrapte Tourwinnaar (2006) Floyd Landis noemde zichzelf de Amerikaanse Beke, maar hij kwam van een kale reis thuis in zijn poging om de testosterontest van de Wada-labs onderuit te halen. Tot vandaag blijft hij volhouden dat hij niet in de fout ging en hij krijgt daarbij de steun van meer en meer wetenschappers. Critici van de hedendaagse dopingbestrijding wijzen op de steeds preciezere meetmethodes die de minste vreemde stof als doping zullen detecteren. Anderen op de erg drastische maatregelen om atleten te testen zoals de verplichte verblijfsmelding of whereabouts, waarvan wij in België inmiddels door de avonturen van Wickmayer en Malisse alles kennen.

De grootste stok achter de deur van de jagers is het hertesten van bewaarde urine- en bloedstalen met nieuwe opsporingstechnieken. Het schaadde Lance Armstrong zijn reputatie en het kostte Davide Rebellin een deel van zijn mooi palmares.

Daarnaast rust veel hoop rust op het biomedisch (of bloed-)paspoort dat vanaf begin volgend jaar in meerdere sporten zou worden geadopteerd. Bestrafing op basis van afwijkende bloedwaarden lijkt voorlopig wetenschappelijk twijfelachtig, ondanks de recente veroordeling van de schaatsster Claudia Pechstein.

Tegen het principe van het bloedpaspoort wordt veel munitie aangevoerd, maar de constante screening van atleten met verdachte waarden, heeft indirect al zijn waarde bewezen. Atleten met boter op het hoofd die weten dat ze worden gecontroleerd, gaan vaak in de fout.

In dat verband gaat de prijs voor de grootste dommeriken van dit jonge millennium naar het duo Vinokoerov en Kasjesjkin dat tijdens de Tour van 2007 in een anonieme monovolumewagen — ver van het hotel en van de ploeg — zichzelf heimelijk vers bloed toediende. In hun haast verwisselden ze de zakjes bloed. Vino kreeg het bloed van Kasjesjkin en omgekeerd. Resultaat: twee keer positief op bloedtransfusie. Er is minder doping dan ooit, maar de verhalen zijn gelukkig steeds spannender.

Z E I T G E I S T

DE EURO: de munt die België redde

‘Zonder de euro was België nu IJsland.’ Voor zover nodig beklemtoonde de oud-premier Jean-Luc Dehaene het eind vorig jaar in een gesprek met deze krant nog eens: de Europese eenheidsmunt, met haar stevige status op de internationale markten, was tijdens de financiële crisis een godsgeschenk voor een klein, kwetsbaar land met een grote bankenaanwezigheid als het onze. De invoering van de euro blijft een huzarenstuk. Twaalf lidstaten van de Europese Unie gaven op 1 januari 2002 hun eigen munten en biljetten op ten voordele van de eenheidsmunt. Het was een omwenteling die dankzij een goede voorbereiding vlekkeloos verliep. En omdat succes aanstekelijk werkt, kan je op dit moment al in zestien landen met euro's terecht (het zijn er zelfs meer, mocht ik in Liechtenstein ervaren). Zelf heb ik de euro maar één keer vervloekt: toevan de belastingaangifte voor het eerst uitsluitend in de nieuwe munt kon gebeuren. Enkele nachten lang heb ik toen bedragen in Belgische frank omgerekend via de weinig gebruikelijke tafel van 40,3399; dat getal lijkt intussen al in het vergeetboek beland. Het enige resterende minpuntje is dat mijn ‘Eurocollector’-verzamelmap stof ligt te vergaren in een hoek van mijn bureau. De stroom van speciale uitgaven en de toetreding van nieuwe eurolanden hebben ook die map al naar de geschiedenis verwezen. (pc)

EUTHANASIE

Wim Distelmans, professor palliatieve geneeskunde VUB, zag veel positiefs gebeuren rond de palliatieve zorg. Maar er is nog werk.

HET RECHT OP EEN WAARDIG EINDE

D E E X P E R T S

Wat is de belangrijkste evolutie inzake ‘het levenseinde’ van de afgelopen tien jaar?

‘De officiële erkenning van de palliatieve zorg, en dat dankzij het beleidsplan 2000-2003 dat door de ministers Frank Vandebroucke en Magda Aelvoet werd opgesteld. Zij hebben ervoor gezorgd dat er sindsdien behoorlijk wat middelen voor de palliatieve zorg werden vrijgemaakt. Vanaf dan werd het werkveld beschouwd als een serieuze gesprekspartner. De andere belangrijke evolutie is de euthanasiewet van 2002. Die twee zaken hebben het denken rond het levenseinde fundamenteel gewijzigd. Voor patiënten was het symbolisch belangrijk omdat ze vanaf dan beseften dat ze zelf beslissingen konden nemen rond hun levenseinde én ziekteproces.’

Is er een evolutie in wat de bevolking van euthanasie vindt? ‘Bij de mensen was er altijd een groot draagvlak, bij hulpverleners was tien jaar geleden euthanasie onbespreekbaar. In 2002 werd ik als voorzitter van de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen zelfs weggestemd omwille van mijn houding tegenover euthanasie.’

Het was altijd makkelijker om uw boodschap over euthanasie te verkondigen dan die rond palliatieve zorg.

‘Dat klopt en het stoort mij. Het komt omdat euthanasie tot de verbeelding spreekt. Het lokt altijd debat uit. Collega-artsen hebben het nog steeds moeilijk met euthanasie. Niet altijd om ideologische redenen, maar omdat het initiatief bij de patiënt ligt en wij artsen niet houden van mondige patiënten.’

Tien jaar geleden kwam de palliatieve zorg echt van de grond, zijn we nu waar we moeten zijn?

‘Zeker niet. In het begin hadden palliatieve werkers nog het heilige vuur en voerden ze barricadegevechten om de palliatieve zorg tot bij het bed van de patiënt te krijgen. Nu is de palliatieve zorg ingebed in structuren, maar ik heb het gevoel dat de strijd tegen de therapeutische hardnekkigheid minder hard wordt gevoerd.’

Is het zinloos medisch handelen verminderd?

‘Integendeel, want er is op medisch-technisch vlak nog veel geëvolueerd en dat wil men allemaal uitproberen. Therapeutische hardnekkigheid is schadelijk voor de patiënt en kost veel geld. Dat terugdringen wordt de uitdaging voor het volgend decennium.’

Wat is uw eigen inbreng geweest?

‘Ik heb een rol gespeeld bij de uitbouw van de palliatieve zorg en bij de totstandkoming van de euthanasiewet. In 2003 kreeg ik daar de Arkprijs voor. Ik heb ook de Leif-artsen opgericht. Collega-artsen kunnen bij hen terecht met vragen over euthanasie, palliatieve zorg en pijnbestrijding.’ (ig)

‘Artsen houden niet van mondige patiënten’